

Kazimierz Pawlaczyk

SPORZĄDZANIE SUCHEGO PREPARATU ŻABY

Technikę preparowania płuc żaby mamy opisaną w monografii zootechnicznej Witolda Adolpha pt. "Żaba". Znajdujemy tam wskazówki do wypreparowania płuc w celu pokazania ich w stanie świeżym podczas omawiania układu oddechowego żaby. Brak jednak wskazówek do sporządzania preparatu muzealnego - suchego. Chcąc taki preparat wykonać, należy przeciąć jamę brzuszną żaby, pas barkowy i dolną część paszczy, usunąć serce, wątrobę i trzewia. W tak wypreparowanej żabie płuca są skurczone i sfałdowane. Przed wyjęciem trzeba je nadać powietrzem. Robimy to wprowadzając do krtani cienką rurkę szklaną, przez którą wdmuchujemy ustami powietrze do płuc, aż przyjmą żadaną naturalną wielkość. Teraz, nie przestając dmuchać, przewiązujemy tchawicę nitką, aby zapobiec ułhodzeniu powietrza. Niekiedy trzeba przewiązać oba płuca wysoko tuż przy krtani. Naczyń krwionośnych przewiązywać nie potrzeba. Tak wydmuchane płuca ostrożnie wyjmujemy z ciała żaby, odcinając tchawicę od przełyku. Przy wyjmowaniu płuc usuwamy resztki innych tkanek. Wyjęte płuca oświetlamy przez 15-20 minut lampą elektryczną, najlepiej 60 W, w celu stopniowego i łagodnie przebiegającego wysuszenia. Suszenie nad palnikiem gazowym lub innym otwartym ogniem naraża preparat na zniszczenie. W ten sposób otrzymujemy pięknie zasuszony, nadęty preparat płuc żaby, obrazujący budowę płuc płazów. Preparat umieszczamy w szklanej szczelnie zamkniętej kasecie. W analogiczny sposób można będzie wypreparować i opracować płuca jaszczurki lub zaskrońca. Próby nie przeprowadziliśmy z powodu braku okazów w porze zimowej. Preparaty z płuc płazów i gadów powyższą metodą może wykonać każdy nauczyciel biologii. Pomogą one zrozumieć budowę płuc płazów i gadów przy realizacji tego tematu w szkole.